

אוריאל אופק:

„מתרגם הטרזנים סבור שהוא רק בעל-מלאכה!“

בשבוע שעבר ראה אור הלכסיקון לסיפורת ילדים. הד"ר אוריאל אופק השקיע בשני הכרכים העבים 20 שנות איסוף ומחקר. כ-2000 ערכים כלולים בו, ביניהם סופרי ילדים, סופרים שכתבו גם לילדים, מאירים של סיפורי-ילדים ועורכי מוספים לילדים. שאלתי את אוריאל אופק למי מיועד הלכסיקון.

בהתחלה לא חשבתי על זה. אספתי את החומר למען עצמי. אבל כשהספר ראה אור, אני חושב שהוא מיועד לכל אחד שמתעניין בנושא: חוקרים, מורים, ספרנים, תלמידים והורים, הרוצים לעודד את הקריאה אצל בניהם.

● מה הקריטריונים, שלפיהם הבנתם סופרים ללכסיקון?

האתגר היה לכלול בספר כל מי שכתב עבור ילדים, בלי קשר למי שנחשב טוב או רע בעיניי ובעיני אחרים, גם בסיפורת העולמית וגם בסיפורת העברית. אם יש מישהו שלא נכנס בגלל זה שלא ידעתי על קיומו, אשמח אם יודיעו לי ואכניס אותו למהדורה הבאה.

● האם היו סופרים שסירבו להיכלל בלכסיקון?
היו שניים כאלה. סופרת אחת, שבשום אופן לא הסכימה לגלות את שנת-הלידה שלה, ומאחר שכל האחרים מופיעים עם ביוגרפיה מרויכת, סירבתי לפשרה. והיה עוד איש, הידוע כמתרגם הטרזנים לעברית, שסירב, כי לפי דעתו הוא בעל-מלאכה ולא סופר.

● אתה מתכוון לגדליוהו אמיתי, החותם בשם ג' בן-חנה?
את זה את אמרת.

● השקעת 20 שנה במחקר ובאיסוף החומר. מי ישלם לך עבור העבודה הזאת?
ידעתי, ואני יודע, שלא אוכל לשכר חומרי שיכסה את העבודה העצומה. שנתיים תמימות לא עשיתי דבר מלבד העבודה הזאת. את השנתיים האלה אני חייב לאשתי בינה, שהבינה את הערך של העבודה וויתרה על תרומתי לפרנסת המיטת.

● סיפורת-הילדים נחשבת במשך שנים בכך החורג של הסיפורת. האם זה השתנה היום?
זה נכון שכך היה במשך שנים. ידוע שבאליק פעם אמר לפרישמן: „איני לי מוזה עכשיו, או אני כותב פירוויים לילדים.“ הרברים השתנו היום, ואני מרשה לעצמי להתפאר שגם לי יש חלק בכך. היום מורים שצריך להתייחס ברצינות מול ילד לסיפורת הילדים, גם בגלל העובדה שהיא טובה וגם בגלל העובדה שבהרבה מיקרים היא מעצבת את נפשו של הילד.

יעוד לבנון:

„רוצים לתת את הכסף לבני שהחוק ייכנס לתוקפו!“

ביום השישי בערב שודרה בטלוויזיה כתבה, אשר ממנה הבנתי כי תם עידן הסרטים הישראליים. מיקלטה-המס, שהיה מקובל עד עתה, יופסק ב-1 בדצמבר, ומשקיעים ישראליים לא ירצו להשקיע עוד בסרטים. מייד טילפנתי לבמאי-מפיק יעוד לבנון, ושאלתי אותו אם הוא כבר סגר את העסק.

אני חושב שאת לא היחידה שלא הבנת את העניין. אף אחד לא התכוון שמשקיעים לא ישקיעו יותר כסף בסרטים ישראליים. העניין הוא שבמסגרת-הכנסה שמו לב שהמשקיע מרוויח פעמיים מהעניין. פעם אחת בכך שחלק מההשקעה שלו מוכר לצורכי-מס, ובפעם השנייה בגלל האינפלציה הפראית שהיתה בארץ, בזמן שהחליטו את החלטה לשנות את הסיכום.

בגלל זה החליט יאיר רבינוביץ ממסגרת-הכנסה לשנות את העניין, ולהעמיד את הפטור ממש לפי מועד ההשקעה. כלומר, אם כדאדם ישקיע את כספו בחודש אפריל, תוכר לו ההשקעה לצורכי-מס, אם הוא ישקיע ביולי-אוגוסט, תוכר לו רק מחצית ההשקעה לצורכי-מס, ואם ישקיע בפברואר-מרס, לא יוכר לו מאומה.

סידור כזה אומנם יחסל את הענף.

● אז אם כך, מדוע לא סגרת את העסק כבר היום?
בגלל זה שמאז החלטה הזאת, שנעשתה בתקופה של אינפלציה משתוללת, השתנו הדברים, ולכן כל העניין טבול משמעות.

● אם זה בלי-כך פשוט, מדוע אתם לא מתארגנים והולכים ביחד כדי לבטל את רוע הגזירה?
בסדר-הכל יוצרי הקולנוע בארץ אינם מאורגנים. יש פה איגוד, שם איגוד, אבל מלבד גביית מיסים מחברים הם לא עושים הרבה. כל האווירה בענף היא „זה פגש את זה ואמר לו כך.“ אבל אנחנו, שותפי דורון ערן ואני, נתקשר אל יאיר רבינוביץ כבר מחר בבוקר ונסביר לו שהיום, בגלל זה שהאינפלציה ירדה פלאים, כבר אין לו מה לחשוש מכך שהמשקיעים ירוויחו מהעניין. מאחר שלא נעשה עדיין שום הליך פורמאלי, אני מאוד מקווה שהוא יכין את העניין וישתכנע.

● האם מאז ששודרה הכתבה בטלוויזיה היו משקיעים שחזרו בהם מהרצון להשקיע?
להיפך. רק אלינו טילפנו כמה משקיעים שאיתם היו לנו רק סיכומים בעל-פה, וביקשו לזרז את ההשקעה והעשייה. הם רוצים לתת את הכסף לפני שהחוק החדש ייכנס לתוקף.

● כלומר, אתה לא רואה את סוף העשייה בקולנוע הישראלי.
קשה לי להגיד בביטחון, אבל גם קשה לי להאמין ששילטונות מסגרת-הכנסה לא ישתכנעו שהמצב השתנה ואין צורך בחוק החדש שעליו חשבנו.

אוריאל רייכמן:

„יש אנשים הסבורים כי אין לדון בזכויות הערבים!“

זיכרו של השופט חמן שלה יונצח בסידרת-הרצאות על זכויות-האדם בישראל. נושא שהיה קרוב לליבו של המ"נחה. היוזמה היא של האגודה לזכויות-האזרח והפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל-אביב. ההרצאות יתקיימו אחת לשבועיים באוניברסיטה. ויעסקו בחופש הדת וה"פולחן, זכויות-נשים, הזכות להפגין, חופש-הביטוי, זכויות הערבים בישראל ועוד. והן יהיו פתוחות לקהל הרחב. שאלתי את דיקן הפקולטה למישפטים, הפרופסור אוריאל רייכמן, איזה קהל הם מקווים לראות בהרצאות האלה.

אני מקווה שבראש ובראשונה יבואו הסטודנטים שלנו. אנחנו רואים היום את הפקולטה כמוסד חינוכי, וככה היא חייבת להקנות לתלמידים את ערכיה-מינמום, הנתונים היום בסכנה במדינת ישראל.

● ומלבד הסטודנטים, איזה קהל יבוא? שוב הקהל המשוכנע?

יש להניח כך. הייתי כמובן רוצה שיבואו כולם, אבל ברור לי שחלקים מסויימים מהאוכלוסיה לא מעוניינים בנושא. אפילו בין חוגי המישפטים יש רק חלק קטן מאוד שהנושא קרוב לליבו. הייתי מאוד רוצה שריווקא המתנגדים יבואו, ישמעו ויתווכחו. אבל אין לי אשליות.

● מה זה המתנגדים? יש אנשים המודים בכך שהם מתנגדים לזכויות-האזרח?
יש לא מעט אנשים שיגידו לך במפורש שזכויות הערבים, למשל, זה לא נושא שצריך להעסיק יהודי אינטליגנט.

● ואלה שכן יבואו להרצאות וכן ילמדו משהו, האם הם ישנו דברים בעניין זכויות-האזרח בארץ?
איש לא משלה את עצמו שתהיה לסידרת ההרצאות האלה השפעה קרדינאלית על מה שקורה כאן. אבל אנחנו צריכים לשאול, לעורר מודעות לנושא ופתיחות אצל אנשים. כדי שהרברים ישתנו, צריך להתחיל לעשות הרבה דברים קטנים ופעילויות מכל סוג.

● אולי מישהו מהקוראים ירצה לבוא להרצאות. איפה הן ייערכו?
ההרצאות יתקיימו אחת לשבועיים, בימי רביעי, בשעה 6 בפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל-אביב. חדר 301.